

A fogpótlástan szerepe a fogászati praxisban

Prof. Dr. Márton Krisztina

Egyetemi tanár, Igazgató

Propedeutikai Tanszék

SEMMELWEIS Egyetem

A fogak szerepe, fő funkciója

Táplálkozás:

- Harapás
- Rágás

Beszédfunkció

- Hangképzés

Esztétikai funkció

- Archarmónia
- Hiányos fogazat

A fogatlanság eredményeként kialakuló hátrányok

Rágó funkció csökkenése

Beszédzavar

Esztétikai funkció zavara

Maradék fogak pathológiás elmozdulása

Maradék fogazat túlterhelése

A nyelv kiterjedése

Rágófunkció csökkenése

A premoláris illetve a moláris fogak elvesztése a rágás hatékonyságát csökkenti

A frontfogak elvesztésével a harapási funkció csökken

Beszédzavar

- Számos mássalhangzó képzése zavart szenved, különösen azok, amelyek képzéséhez szükséges a fogazat, függően a fogatlan terület helyétől
- - 'f', 's', 'sz', 'z', 't' - hangok

Megnövekedett nyelv

Fogvesztés következtében fellépő esztétikai zavarok

Fogatlanság

Megbomlott archarmónia

Maradék fogak pathológiás elmozdulása

Dőlés

Elongáció

Torzió

Testes elmozdulás

A maradék fogak pathológiás elmozdulásának következményei

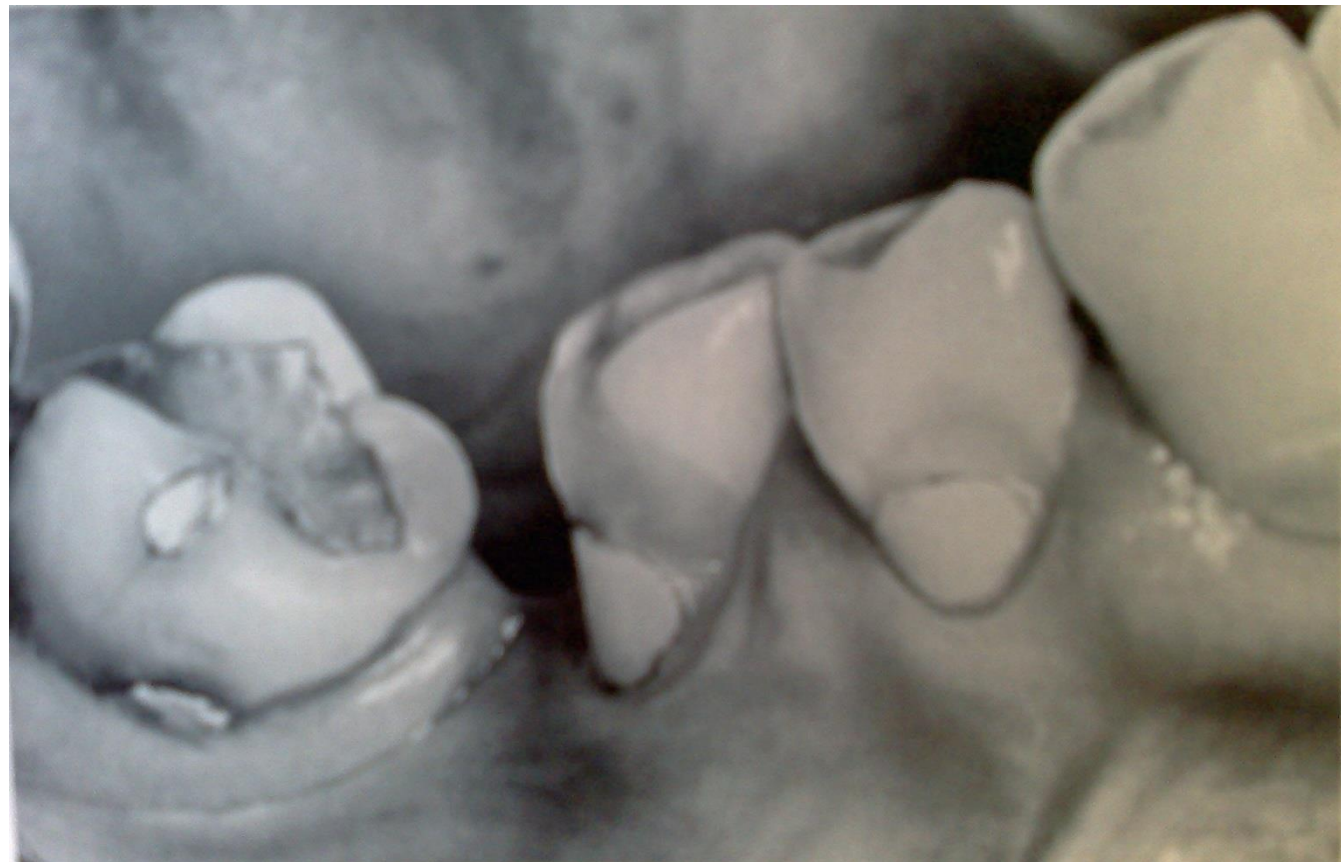
Kontaktpont elvesz

A rágóerő kedvezőtlen irányú terhelést eredményez a maradék fogon

Parodontális elváltozások

Maradék fogazat túlterhelése

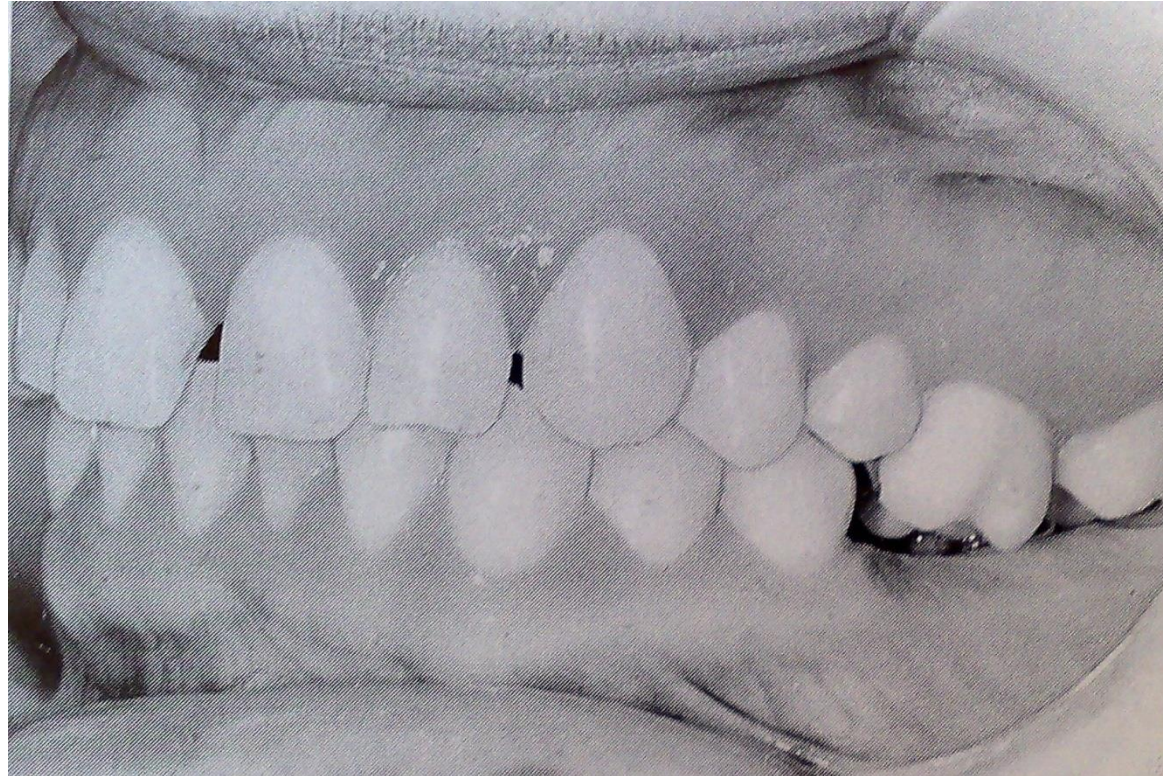
Dőlés

Dőlés

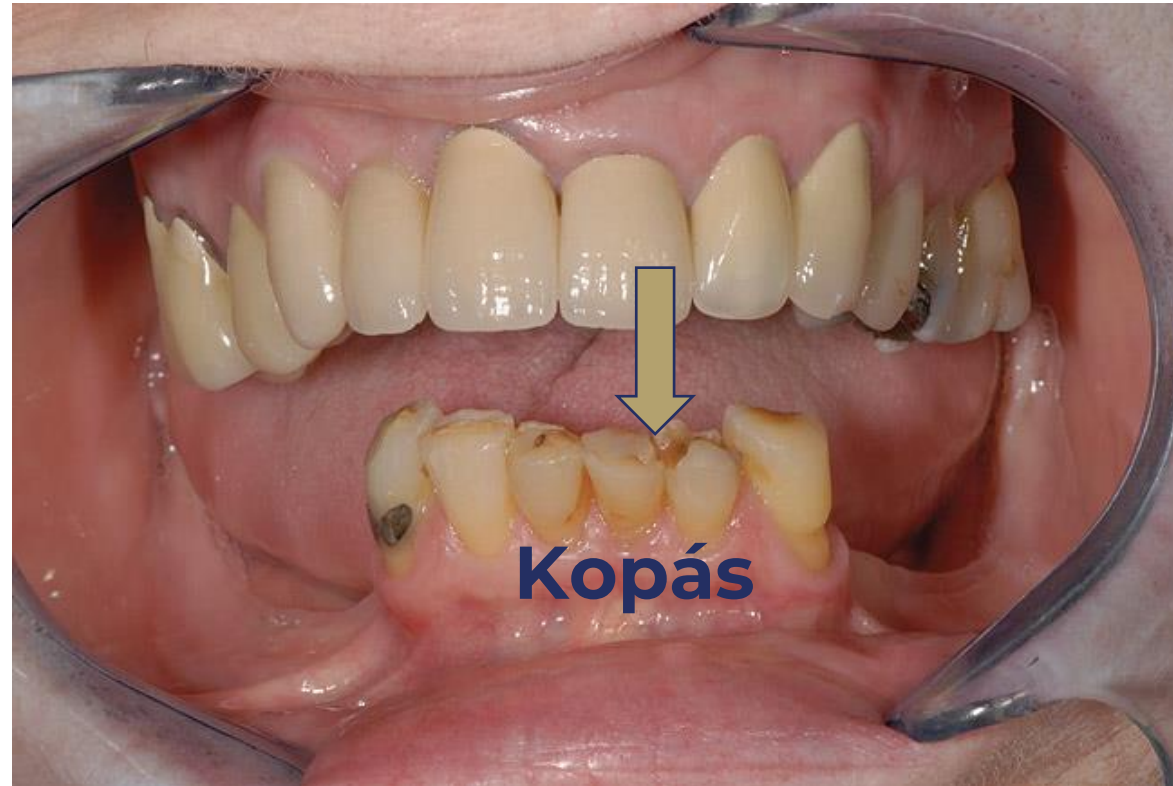

Az okklúzió vertikális dimenziójának csökkenése – hátsó régiók fogatlansága miatt

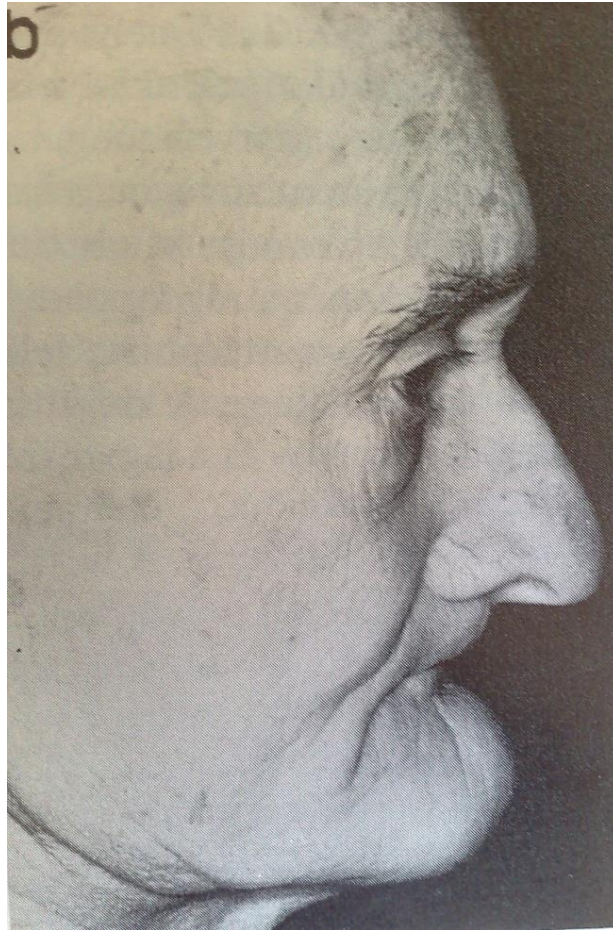

Anatagonista fogak elongációja

Frontfogak túlterhelése a hátsó régiók fogatlansága miatt

Archarmónia megbomlása

Beesett ajkak, orrcsúcs-állcsúcs távolságának csökkenése

Elongáció

A fogpótlások funkcionális szerepe

Helyreállítás
Prevenció

A fogpótlások funkcionális szerepe

- Helyreállítás (rehabilitáció)
  - A rágóképeség helyreállítása
  - A beszédzavar kezelése
  - Esztétikai rehabilitáció

A fogpótlások funkcionális szerepe

- További rendellenességek megelőzése - prevenció
  - Antagonista fogak elongációjának megakadályozása
  - Szomszédos fogak dőlésének megakadályozása
  - A maradék fogak túlterhelésének megakadályozása
  - A maradék fogak patológiás elmozdulásának megakadályozása

Fogpótlások típusai

**Rögzített
Kivehető**

A fogpótlások készítésének általános lépései

□ Klinikai munkafázisok

- Anamnézis, szájvizsgálat
- A száj/fogak előkészítése a fogpótlás befogadására
- Lenyomatvétele, a mandibula maxillához viszonyított helyzetének rögzítése
- Behelyezés
- Kontroll

Információ
áramlás

• Laboratóriumi munkafázisok

- Modell készítés, beartikulálás
- A fogpótlás elkészítése

Lenyomatvétel

- Segítségével elkészül a preparált állcsont negatív mása
- A technikus elkészíti a modellt – a preparált állcsont pozitív mását, amelyre elkészül a fogpótlás

Rögzített fogpótlások

Inlay

Onlay, overlay

Szóló korona

Rögzített híd

Rögzített sín

Csapos fogmű

Inlay és onlay (overlay)

- **Az inlay** a fogtöméshez hasonló restauráció, amely a fog csücskei között helyezkedik el.
- **Az onlay** egy kiterjedtebb restauráció, amely egy- vagy több csücsköt is fed.
- **Az overlay**, amely a fog teljes okkluzális felszínét fedi
- **Egyénileg készül a preparált fogra a fogtechnikus által, amelyet a fogorvos cementtel rögzít.**

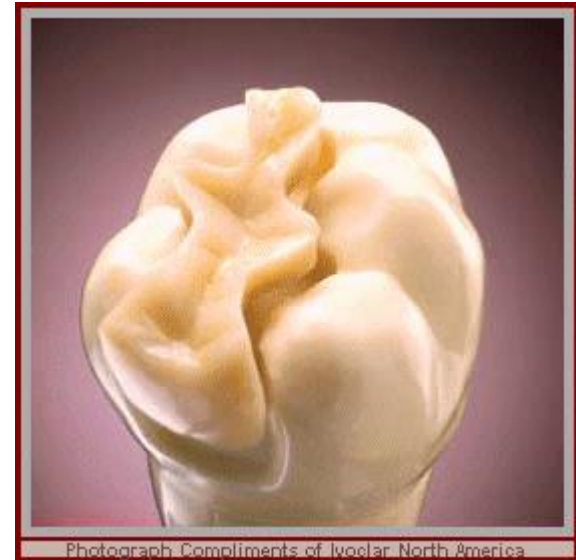
Kompozit inlay híd

Inlay- onlay-, overlay preparálás menete

A készítés két ülésben történik

- Az első ülésben történik a fog preparálása (üregkészítés, régi tömés, szuvasodás eltávolítása), majd lenyomatvétele és a mandibula maxillához viszonyított helyzetének rögzítése a fogorvos által
- A lenyomat alapján a fogtechnikai laboratóriumban modell készül, amelyre beartikulálás után a technikus elkészíti az egyéni adottságoknak megfelelő fogművet.
- A második ülésben a fogorvos cementtel rögzíti a fogművet a páciens szájába.

előtte

utána

Szóló korona

Olyan cementtel rögzített restauráció – fogmű, amely egy fogat teljesen vagy részlegesen beborít, a fog koronai felszínét állítja helyre.

Koronák készítésének indikációi:

- A fog koronai részének destrukciója (pl. több, mint 3 koronai felszín szuvas)
- Esztétikai okok
- Kapocstartó korona készítés kombinált fogpótláshoz (kivehető rész rögzítéséhez)

Szóló korona

- A fogat a fogorvos készíti elő majd lenyomatvétel és a mandibula maxillához viszonyított helyzetének rögzítése történik a rendelőben
- A koronát a fogtechnikus készíti el: a lenyomat alapján készült mintára, beartikulálás után
- A fogorvos cementtel rögzíti a fogművet a páciens szájába.

Híd

- Rögzített részleges fogpótlás, hiányzó fog(ak) helyreállítására szolgáló fogmű.

A híd részei és szerepük

- A horgonykoronák a pillérfogakon rögzülnek.
- A hídtest pótolja a hiányzó fogat

- Pillérfogak
- Hídtest
- Horgonykorona

Híd

A pillérfogakat a fogorvos készíti elő, majd lenyomatvétel és a mandibula maxillához viszonyított helyzetének rögzítése történik a rendelőben

- A hidat a lenyomat alapján készült mintára, beartikulálás (a maxillomandibuláris viszony rögzítése alapján) után a fogtechnikus készíti el

A fogorvos cementtel rögzíti a fogművet a páciens szájába.

Sín

Olyan rögzített fogpótlás, amely fogat nem pótol, ugyanakkor egymás mellett lévő fogakat koronákkal foglal egy rendszerbe

Gyökércsapos fogmű, csapos műcsonk

Destruált, gyökerkezelt fogra készülő, cementtel rögzített fogmű, amely azután korona vagy híd rögzítésére szolgáló pillérként funkcionál.

Készítésének feltétele a fog sikeres gyökerkezése

A csap a fog gyökerében rögzül, míg a műcsonk a fog koronai részét restaurálja.

Műcsonk

Gyökércsap

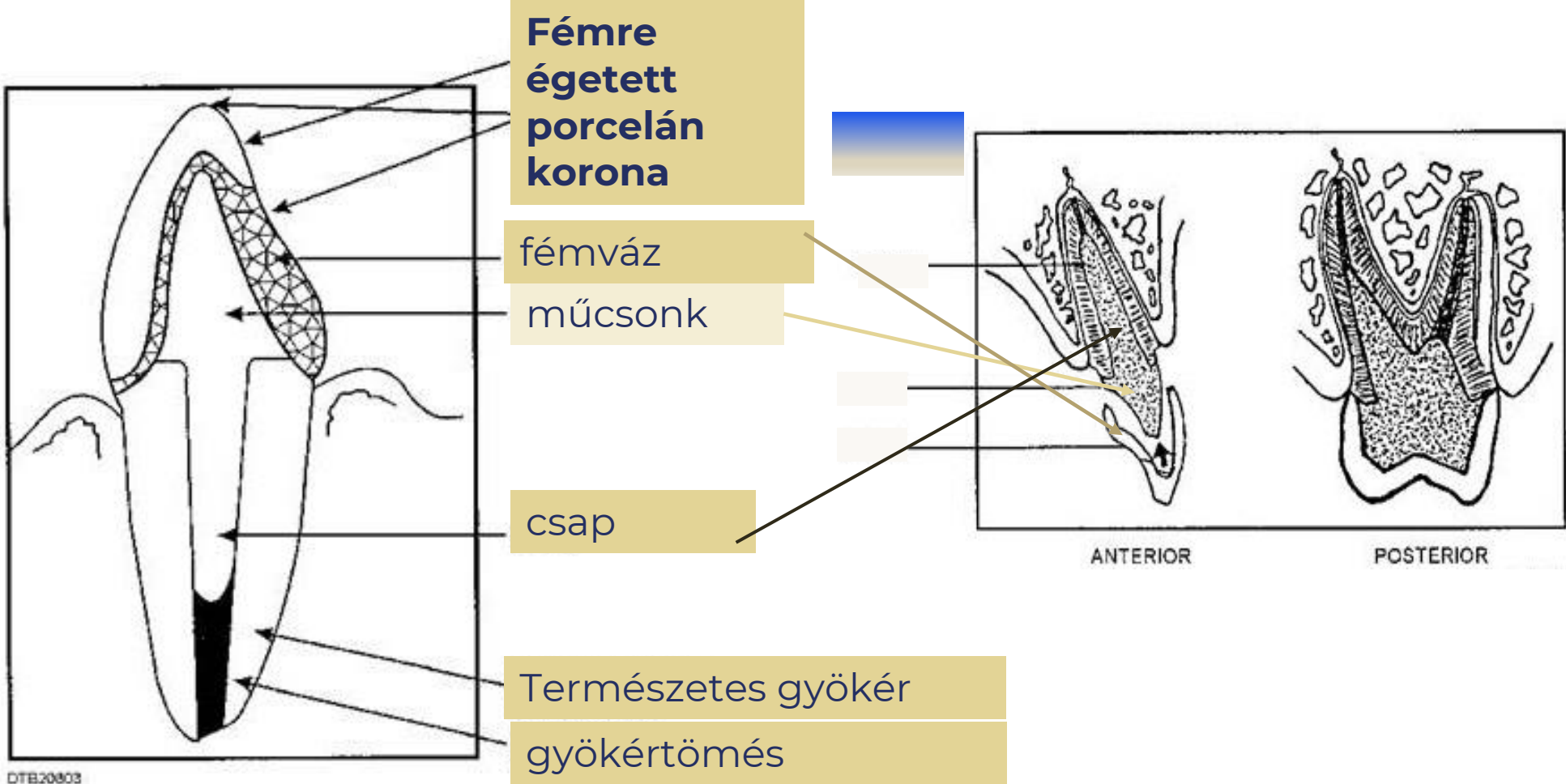
Gyökérkezelt fog

Behelyezett
gyökércsapos
fogmű

Csapos műcsonkra készített korona sematikus ábrája

Kivehető fogpótlás

- Olyan fogpótlás, amely a viselő/páciens által behelyezhető a szájba, illetve onnan kivehető a fogmű roncsolása nélkül.

Kivehető fogpótlások típusai

Részleges lemezes fogpótlás

Komplex részleges denture (rögzített + kivehető)

Overdenture

Teljes lemezes fogpótlás

Kivehető híd

Kivehető sín

A kivehető fogpótlások készítésének fő munkafázisai

- A lenyomatvétel és a mandibula maxillához viszonyított helyzetének rögzítése a fogorvos által történik a rendelőben
- A fogművet a fogtechnikus készíti el: a lenyomat alapján készült mintára, beartikulálás után a fogtechnikai laboratóriumban
- A fogművet a fogorvos helyezi szájba a rendelőben

Kapcsos elhorgonyzású részleges lemezes fogpótlás

Alaplemez
Összekötő részek
Műíny
Műfogak
Rögzítő eszközök: kapcsok

Részleges lemezes fogpótlás

- A lenyomatvétel és a mandibula maxillához viszonyított helyzetének rögzítése történik a rendelőben
- A fogművet a fogtechnikus készíti el: a lenyomat alapján készült mintára, beartikulálás után
- A fogművet a fogorvos helyezi szájba

Kombinált (komplex) fogpótlások

- Rögzített fogpótlás
+
• Kivehető fogpótlás,
amely a rögzített
fogpótlás
segítségével rögzül
a szájban

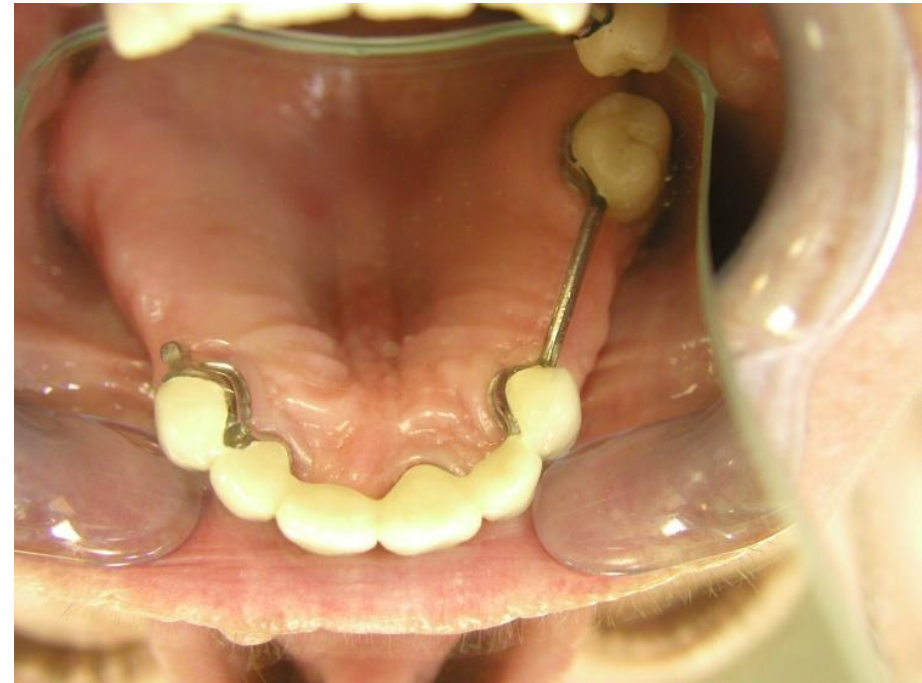
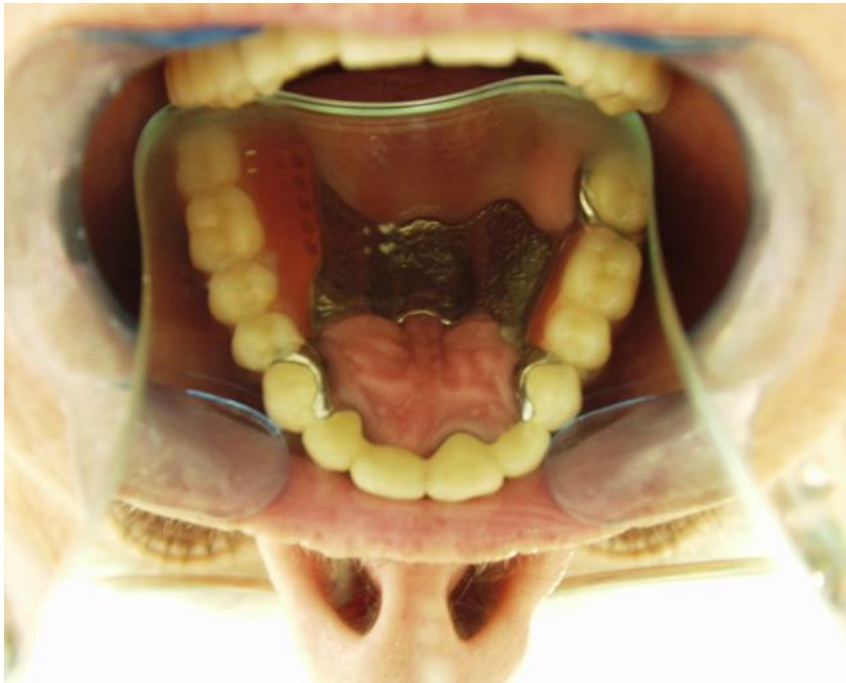
Kombinált (komplex) fogpótlás

- Teleszkóppal rögzített fogpótlás

Kombinált (komplex) fogpótlások

- Merevítő rúd

Teljes lemezes fogpótlás

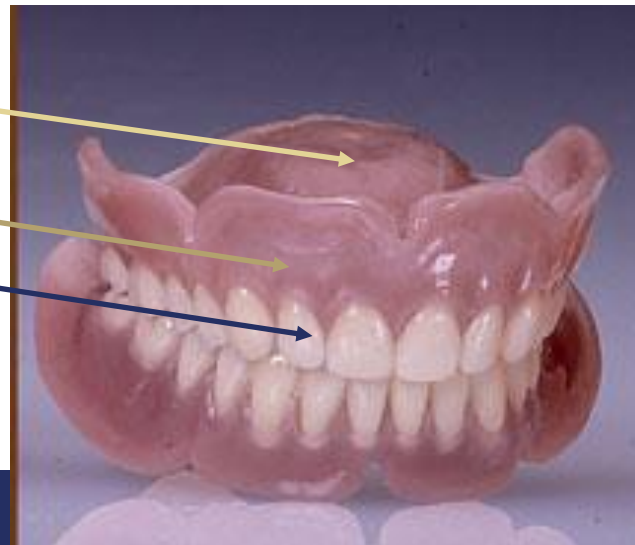
A fogmű mind a felső mind az alsó állcsont összes fogát pótolja

Részei:

Alaplemez

Műíny

Műfogak

Overdenture (fedőfogsor)

- Olyan teljes lemezes fogpótlás, amely mind a nyálkahártya csontalapzaton, mind a meglévő fogakon/gyökereken támaszkodik.
- A maradék fogakon lehetnek rögzítőeszközök: pl. teleszkóp, nyomógombos horgony, merevítőrúd.

Implantátum megtámasztású overdenture

Implantátum megtámasztású rögzített fogpótlás (csavarral rögzített kivehető híd)

Köszönöm a figyelmet!

